

Beer Sheva by Beer and Bella Perlhefter

An Edition of a Seventeenth Century
Yiddish Encyclopedia

Edited by
Nathanael Riemer and Sigrid Senkbeil

2011

Harrassowitz Verlag · Wiesbaden

ISSN 1613-7493
ISBN 978-3-447-06398-2

Content

1. Preface	VII
2. Introduction.....	X
2.1 Biographical Information about the Authors	X
2.2 The Editing Process of <i>Be'er Sheva</i> and the Manuscripts.....	XVIII
2.3 The Manuscript <i>Be'er Sheva/Frankfurt 183 (BS/F)</i>	XIX
2.4 Structure and Themes of the Manuscript.....	XX
2.5 Disposition of Knowledge in <i>Be'er Sheva</i>	XXVII
2.6 Determining the Genre of <i>Be'er Sheva</i>	XXVIII
3. Remarks on this Edition.....	XXX
4. Index of Abbreviations.....	XXXIII
5. List of Scribal Abbreviations.....	XXXIV
6. Bibliography	XXXV

1. Preface

To this day, numerous Hebrew and Yiddish manuscripts remain stored in many libraries of the world. They are recorded in catalogues and briefly described by bibliographies originating from the tradition of the *Wissenschaft des Judentums*, including, for instance, Moritz Steinschneider and Adolf (Abraham) Neubauer. The greater part of these documents is still awaiting its academic treatment. With *Be'er Sheva*, one of these forgotten cultural artefacts would be made accessible to science and the interested public.

The present voluminous manuscript *Be'er Sheva* (Seven Wells) was written towards the end of the seventeenth century by the Rabbi of Prague Beer Shmuel Issachar Perlhefter (ca. 1650- after 1713) and his educated wife Bella (died 1710), following the death of their seven children. Originally intended by Bella as a book of remembrance and consolation, Beer conceived the work as a popular encyclopaedia in Western Yiddish, the cultural lingua franca of Ashkenazi Jews of the time. Beer Perlhefter, who taught Hebrew and Jewish literature to the universal scholar and Hebraist Johann Christoph Wagenseil (1633-1705), is known in research as an important figure in the *Bet ha-Midrash* of the Italian scholar R. Abraham Rovigo.

In *Be'er Sheva*, the Perlhefters address the uneducated masses who can no longer read Hebrew and whose religious instruction largely relies on Yiddish literature. Each of the seven parts of the work, which is heavily influenced by the Zoharic Kabbalah, is dedicated to one child, and they all provide both a universal worldview and a history of the salvation of the Jewish people. Thus, in the beginning the authors illustrate the creation of the world, the celestial divine halls (Hekhalot), its terrifying counterworld purgatory (Gehinnom), and the Garden of Eden (Gan Eden). A large part is taken up by a "History of Israel" from the creation of the world until the Babylonian Exile which subsequently leads to reflections about the Messiah and about the birth pangs of the Messianic time as well as about Israel's redemption. The work concludes with instructions regarding God-given repentance, with discussions of the resurrection of the dead, and on the world to come.

The authors, who were very keen to captivate the reader with the drama and themes of *Be'er Sheva*, created a highly entertaining text, because Bella and Beer Perlhefter had set themselves the goal of imparting comprehensive Jewish knowledge to the non-Hebrew speaking reader of their time, while at the same time teaching them virtue and morality in an entertaining way. They therefore took great efforts to make this work more attractive by using numerous stories, parables, fables, anecdotes and proverbs. These narrative texts originated from traditional Jewish literature, the Bible, the Talmud and the Midrashim, Jewish-Arabic literature and the writings of the Medieval Ashkenazi Hassidim, as well as Kabbalistic works.

Despite multiple revisions of *Be'er Sheva* over three periods of redaction, and the author's intensive efforts, Jewish self-censorship meant that the manuscript could not be printed as planned. Of the at least eleven versions of the work that were composed to date, one original and eight copies have been preserved in several libraries throughout the world. This inventory is unique for a Yiddish manuscript of

this length and shows – as can also be seen from the five copies that were made between 1784-1790 and 1825-1830 – that the content of the work was in high demand.

In the current edition the text of *Be'er Sheva* will be presented in the version that is registered in the Frankfurt City and University Library under the signature Ms. Hebr. Oct. 183. This version, copied between 1784 and 1785, has been selected among the eight other extant manuscripts of *Be'er Sheva* because its seven main parts are in a very good condition and completely preserved.

A dissertation on the manuscript exists as a first – and hopefully not last – discussion on this topic.¹ For this reason, the introduction to the textual edition of the work merely focuses on essential aspects relating to the biography of the authors, the structure and content of the work, as well as its genre. A discussion of the Messianic-Sabbatian parts within *Be'er Sheva* will be omitted at this point in order not to prematurely reduce the entire work to a single aspect, or to avoid treating the work reductively or labelling it as 'heretical'; misinterpretations which in the past have led some Jewish communities to destroy them.² The authors of the work consider themselves to be solidly rooted in the Knesset Israel (Community of Israel), and better educated than the average Jew. Their aim is primarily to convey, amongst the crises of the Early Modern Period, a minimum of Jewish knowledge as well as traditional values and moral guidance to their fellow believers.

We owe both the discovery of the manuscript in the Frankfurt City and University Library and the development of the present edition to Professor emeritus Karl E. Grözinger, Potsdam. Despite the increased administrative work caused by the university reforms of the last years – which hinder sustainable research considerably – he has made an important contribution to this ambitious project. Therefore this edition is dedicated to Prof. Grözinger.

We thank following libraries for the supply of their manuscripts: University Library Johann Christian Senckenberg of Frankfurt am Main, Jewish National & University Library Jerusalem, Jewish Theological Seminar New York, YIVO-Institute for Jewish Research New York, Russian National Library Moskau, École Rabbinique Paris, Alliance Israélite Universelle Paris.

- 1 Riemer, Nathanael: *Zwischen Tradition und Häresie. 'Be'er Sheva' – eine Enzyklopädie des jüdischen Wissens der Frühen Neuzeit*. Wiesbaden 2010.
- 2 Scholem very impressively illustrates the attempt by Jewish families and entire communities to eradicate the memory of their own "dark past" during the period of Sabbatian enthusiasm. (Scholem: *Mizwa ha-ba ba-Avera*, pp. 9-12; Scholem, Gershom: Erlösung durch Sünde. In: *Erlösung durch Sünde*. Judaica 5. Herausgegeben, aus dem Hebräischen übersetzt [von Andrea Schatz] und mit einem Nachwort versehen von Michael Brocke, pp. 9-116, here 9-15). Furthermore, the academic editing and evaluations of historical sources until the 1950s explain an ideological bias against this movement: either the authors do not refer to the relevant documents or represent them in a very negative way.

Last, but not least we thank Nathaniel McBride, London, for the translation of the introduction; Galit Altshuler, Frankfurt am Main, Rebekka Denz, Berlin, and Grażyna Jurewicz, Düsseldorf, for their friendly support.

Nathanael Riemer and Sigrid Senkbeil

Potsdam 2011

2. Introduction

2.1. Biographical Information about the Authors

The introduction will present the most important stages of the authors' lives, and various people they encountered.³ Owing to the extensive correspondence between both authors and the polymath, Johann Christoph Wagenseil (1633-1704)⁴, particular stages of their lives can be partially reconstructed.⁵ Other essential biographical pieces of information originate from the printed works for which he wrote glossaries, or whose editions he edited.

Beer Shmuel Issachar was descended from a scholarly family from Eibenschitz, Moravia, who had fled from their home during the European conflicts of the first half of the seventeenth century, and had subsequently been admitted to the Prague community.⁶ Beer was born in Prague around 1650. On marrying Bella he accepted the name "Perlhefter" after his father-in-law, Jacob Perlhefter. Beer also signed the scriptures he wrote and published with this name. At the end of the 1660s the young scholar was working in the Ashkenazi community of Wandsbek near Hamburg and in his role as Rabbinic assessor made the acquaintance of his counterpart R. Jacob Sasportas (ca. 1610-1698), who was also a strict opponent of the Sabbatian movement.⁷

Between 1670 and 1674 the young couple lived in Prague. As far as can be gathered from a letter in Hebrew written by Bella to her husband, Beer Perlhefter ran a business there together with his brother-in-law Hirsh. In autumn of 1674 the family moved to Franconia, since Perlhefter had been engaged as a private instructor of Jewish literature and Hebrew language to the Altdorf university professor

3 A detailed description of the biographies of Bella and Beer Perlhefter can be found in: Riemer: *Zwischen Tradition und Häresie*, cap. 2: Wer waren die Autoren von Be'er Sheva?

4 About Wagenseil cf. especially: Blastenbrei, Peter: *Johann Christoph Wagenseil und seine Stellung zum Judentum*. Erlangen 2004.

5 Wagenseil Collection – University Library, B.H. 18. Cf. the edition of those letters: Weinryb, Bernhard: *Historisches und Kulturhistorisches aus Wagenseils hebräischem Briefwechsel*. In: *Monatsschrift für Geschichte und Wissenschaft des Judentums*. 83 (Jan./Dez. 1939), pp. 325-341 (Reprint Tübingen 1963). Weinryb published this essay later again in Yiddish. Weinryb: *An hebreish-yidische korespondents*, pp. 109-137. Cf. also Carlebach, Elisheva: *Introduction to the Letters of Bella Perlhefter*. In: *Early Modern Workshop. Early Modern Jewries*. Vol. 1. Wesleyan University, Middletown 2004, <http://www.earlymodern.org/citation.php?citKey=37&docKey=i> (23.07.2009 materials, video conference); Carlebach, Elisheva: *Bella Perlhefter*. In: *Jewish Women. A Comprehensive Historical Encyclopedia*. <http://jwa.org/encyclopedia/article/perlhefter-bella> (23.07.2009). About the role of women in the Sabbatian movement cf. Rapoport-Albert: *Al Ma'amad ha-Nashim*, pp. 143-327. The English translation of the work will be published under the title *Women and the Messianic Heresy of Sabbatai Zevi, 1666-1816*. Oxford Portland Oregon 2011.

6 Cf. inter alia: Gold, Hugo/ Wachstein, B.: *Geschichte der Juden in Eibenschitz*. In: *Die Juden und Judengemeinden Mährens in Vergangenheit und Gegenwart*. Ein Sammelwerk hrsg. v. Hugo Gold. Brünn 1929, pp. 183-192, cf. here p. 188.

7 Cf. Riemer: *Zwischen Tradition und Häresie*, cap. 3: Beer Perlhefter und Jakob Sasportas in Hamburg.

Wagenseil.⁸ At first he lived at the scholar's house. In a letter to a certain Me'ir he reported:

“I sleep in his house, I eat his bread, I drink his drink; may the Lord reward him for his remuneration and for his deeds and righteousness.”⁹

While Perlhefter was working with Wagenseil and was trying to get a position in Crailsheim with the help of a Wertheim Rabbi,¹⁰ his wife and a daughter, who was apparently their only child so far, remained in Schnaittach during the winter months. The two scholars looked for a way for Bella to come to Altdorf as a teacher, and suggested the plan that she teach Helena Sibilla, the professor's daughter,¹¹ to play the zither and dance. Yet, when he proposed his well-intended plan, Perlhefter obviously did not sufficiently take his wife's earlier decisions into account. On her mother's deathbed, she had made the promise not to play a musical instrument ever again. Her reaction to this proposal in a letter written in Hebrew to her husband is thus upset and angry:

“And that you have further written to me about coming to your place, to teach *meholot* [dances] to the wonderful only daughter of your master the great scholar, her name escapes me, may God watch over her, it is puzzling to me that you add, ‘and to teach her to play the zither,’ for you know that from the day of my mother's death, I took an oath not to play any musical instrument, and how now am I to violate my oath? But it is possible that in my spare time I will come to teach her *meholot* [dance], if I will be accepted there.”¹²

Bella's strong personality and her high level of education, which was uncommon among women during that time, can be gathered from the apparently less important passages of their correspondence. Accordingly, her apologies for her bad Hebrew have to be considered an understatement. While most of her contemporaries merely had a very basic and passive command of the Hebrew language, Bella masters the “Holy language” and even composes numerous Hebrew letters to Wagenseil.

However, Perlhefter felt obliged to end the productive and friendly professional relationship in February of 1676, when several members of Wagenseil's circle attempted to persuade him to convert to Christianity and he, furthermore, found himself exposed to an intrigue. In the same year, he received an invitation from R. Abraham Rovigo (1650-1713), a famous moderate Sabbatian who headed a *Bet ha-*

8 Cf. in more detail Riemer: *Zwischen Tradition und Häresie*, cap. 2.4: Zwischen Prag und Altdorf – das junge Ehepaar Perlhefter.

9 Beer Perlhefter to R. Me'ir, [12.11.1674]. Wagenseil Collection – University Library Leipzig, B.H. 18./Fol. 85, Ep. 7.

10 Bella Perlhefter to Beer Perlhefter, [18.11.1674]. Wagenseil Collection – University Library Leipzig, B.H. 18./Fol. 91, Ep. 9.

11 Cf. Zedler, Johann Heinrich (Ed.): *Helena Sibilla Wagenseilin* (Mollerin). In: *Grosses Universal-Lexicon Aller Wissenschaften und Künste*. Hrsg. von Johann Heinrich Zedler. 21. Band, Mi-Mt. Leipzig Halle 1739, p. 942.

12 Bella Perlhefter to Beer Perlhefter, [18.11.1674]. Wagenseil Collection – University Library Leipzig, B.H. 18./Fol. 91, Ep. 9. I am quoting the English translation of the letter according to: Carlebach: *Introduction to the Letters* (cf. presentation: english).

Midrash in the North Italian town of Modena.¹³ There had obviously been a link between Abraham Rovigo and the Jewish communities of Franconia for a long time. R. Pinhas Katzenellenbogen recalls that he had had a visionary dream in 1665 or 1666 – when he was looking for the acronyms of his name in the Bible and could not find them – in which “this holy man”¹⁴ had appeared and revealed to him the relevant passage of text.

After only a year, Perlhefter had become famous in Italy as one who knew about the arcane manifestations of God, uncovered aspects of the human psyche, and could interpret secrets. He was reputed to own a *Maggid* (an angel of revelation) who conveyed to him prophetic knowledge by means of dreams and visions from the divine world. Thus his host enthusiastically described Perlhefter’s extensive abilities in a letter to Moshe Zacuto:

“On the topic of wisdom of the *Parzufim* (faces) and palmism: According to the intellectual skills, it appears that he is very adept. And so I could see that all his speeches were true. And it happened that eight or ten people asked him against his will to reveal to them their conscience and their value. And he uncovered all inscrutable and hidden things to each one of them, just as he had to me, so that I could recognise the scope of his wisdom and found pleasure in it. And of all of what he had written I made a book, bound together and fine.”¹⁵

During his stay in Northern Italy, Perlhefter published several texts including an interpretation of one of the most difficult parts of the book *Zohar*, the *Sifra d’Zniuta* and an obviously Sabbatian tract “on the Messiah“, which were treated as authoritative texts and copied by scribes. Rovigo, Perlhefter’s host, spoke of both the oral and the written revelations with great reverence and come to rely upon these messages from the divine world. He therefore decided to disseminate them among the leading minds of the Sabbatian movement in Northern Italy.

While Perlhefter’s principal work, the interpretation of the *Sifra d’Zniuta*, written in 1678,¹⁶ is believed to be lost,¹⁷ three other texts by Perlhefter still exist today. These anonymously written works have been edited by different scholars over the last forty years. In all three texts, the author makes attempt to handle the theological and an ideological implications of Shabbtai Zvi’s death. The message that gradually spread among the Jewish population of Europe amounted to an almost unbearable catastrophe. As a result of Shabbtai Zvi’s death, hopes for the much longed for end to the intolerable persecutions of Israel were shattered, since he had been celebrated with great enthusiasm in almost every Jewish community as the

13 Cf. about Perlhefter's role in the Bet Midrash of Rovigo inter alia: Tishby: *Maggid*, pp. 21-55; Elqayam: *Lidato*, pp. 85-166, here p. 94 as well as the exposition by Riemer: *Zwischen Tradition und Häresie*, cap. 2.5: Perlhefters Engagement in der sabbatianischen Bewegung Norditaliens.

14 Ms. Oxford 1794. Cf. Löwenstein, Leopold: *Zur Geschichte der Juden in Fürth*. Bd. 2. Hildesheim 1974, pp. 199-200, here: p. 200 [Beilage VI].

15 Abraham Rovigo to Moshe Zacuto, [May/June 1677]. British Museum, Or. 9165, Fol. 72a. Quoted according to: Tishby: *Maggid*, p. 29.

16 Cf. Tishby: *Maggid*, p. 43, p. 50.

17 Liebes: *Ktavim*, pp. 103-197, here pp. 153-156.

חכם שלמה המלך מיט זייני קורציי ווארטן אונ' זאגט דיא זוני שייך וואל אויף אבר זיא גייט
ווידר אונטר אונ ווייל

נון

[Fol 3b]

5 נון ניט מער לייכט דען מענשין אויף עולם הבא אלז דיא תורה אונ מצות דען דיא תורה
איזט גיגליכן צו איינר פלאם פייאר אונ' דיא מצות איזט גיגליכן צו איינס ליכט אלז וויא
דער פסוק זאגט **כי נר מצוה ותורה אור**² דז איז טייטש דיא מצוה לייכט דעם מענשין אלז
איינש ליכט אונ' דיא תורה איז וויא איין לייכטיגי פלאם פייאר דען דיא תורה איז פיל גיאכט
בייא *השם* דרום האט זיא מער לייכטונג אלז דיא מצוה אונ דרום זאגין אונזרי חכמים
10 ותלמודי תורה כנגד כולם³ דז איז טייטש דיא לערנוג אין דער תורה בוועגט אלי דיא מצות
אונ דרום לייכט זיא אלש דיא מצות אונ' זיין לייכטן דען מענשן דש ער {גיין} קאן אויז
זייני פינסטרי גרובן אויף עולם הבא אונ דארט שיינין זיא אים ביז <אויף עולם הבא> אין
דער אייביקייט דרום זאגט דער קינג שלמה ווייטר **ואל מקומו שואף זורח**⁴ הוא שם דש איז
טאיטש אויב שונט דיא זונין אויף איר פר בארגינין אורט איין שוועבט איז ניט צו מיינין דש
15 איהר ליכט פר לאשין איזט זונדרין זיא שיינט אויף איהרם בדעקטין אורט זיא וואלט אלש
אויף דיזור וועלט אליין דען מענשין זיין אויג איזט ניט מעכטיג זולכש ליכט דורך זיינס פר
האנג צו זעהן זא אויך אויב שוין דער מענש אין זיינה פינסטרי גרובן בטראגין מעכט זוא
מוז מן ניט פרשטיין דש דען מענשן זיין ליכט גאנץ אונטר גאנגין איזט עש שיינט אייניש
העליכט ליכט צו זיינה נשמה וועלכש ליכט דער מענש אויף דיזור וועלט ניכט מעכטיג צו
20 זעהן איזט גלייך אלש וויא דיא זונין דיא אין אירש פר בארגיניש אורט שיינט נון דז איזט
דיא אייני מיינוג דיא פר שטאנדין ווארט פון דעם פסק זורח השמש נון אבר דיא אנדרי
מיינוג וועלכי אויז דען פסוק פר שטאנדין ווארט איזט וויא מיר זיא ווייטר בשיידן ווערן
אום ערשטין מוז מן ווישן דש וועלכי מענשין עש וואל גייט אין זיין יוגנט זוא קומט
<גימאניל> גימאניגליך דש אש אים איבל גייט אין זיינה עלטר ווידרום אויך וועלכן דש
25 עש אים איבל בטראפין האט אין זיינה יוגניט זא פילעגט זיין אוכל לוש צו ענדרין אין זיין
עלטר צו גוטין עש מעכט נון זיין דש ער אין זיינה עלטר רייכר ווערד אונזרה גזונדר אודר
עטליכה אונ ער פר גלייכט דיזוש דער חכם צו איינס ווינטר אונ' שפריכט אזו דער ווינטר
אין אן פאנג ווארים איזט זוא קומט גימיינלך דיא פראשט אונ' קעלט אם ענד פון דעם
ווינטר דען איין רויטר חנוכה בוועגט איין ווישן פסח כלומר ווען דיא זוני שיינט אם חנוכה
30 צייט רויט זוא קומט דיא קעלט אונ' דער ווייסי שניא אן פסח צייט זוא אבר דער ווינטר אין
זיין אן פאנגט קאלט שארף איזט זא איז אויף איין ווארמן פסח צו גיין האפין אלזו אויך
דער גלייכן גשיכט עש בייא דען מענשין זא וואל אים ווידר פארט אין זיינה יוגנד דש
ענדירט זיך אין זיינה עלטר צו גוטין אודר צו בייזין אונ דיזו ביזי פר ענדרונג פר גלייכט
שלמה צו דער ענדרוג דער זון שייך אונ שפרעכט דיא זוני שינט וואל אין דער פריא אבר זיא
35 גיהט דען אויבנד ווידר אונטר וואו אבר פינדיד מן מענכן מענשן דש עש אים פון יוגנט ביז
אין זיינס לעצטין ענד וואל גיהט אונ' ער ווייש פון קיינה ארמוט וועדר קרענקש אודר קינדר
שטערבן צו זאגין זונדרין ער זיכט אלי פרייד אונ לוסטיקייט פר זיינה אויגן דש מאנגליט

2 כי נר מצוה ותורה אור ודרך חיים תוכחות מוסר. (משלי ו, כג)

3 ותלמוד תורה כנגד כולם. (משנה פאה א, א)

4 זורח השמש ובא השמש ואל מקומו שואף זורח הוא שם. (קהלת א, ה)

הקדמה

שלמה המלך ע"ה שרייבט אין אן פאנג זיינש בוך קהלות דיזה ווארטין זורח השמש ובא
 השמש ואל מקומ שואף זרח הוא שם¹ דש איז טייטש דיא זון שיינט אים מארגש אויף אונ'
 גיט צום אובנט ווידר אונטר אונ' אין אירן הימלשין ארט שוועבט זיא איין אונ' שיינט
 דארטין דיא גאנצי נאכט ביז אן מארגין שיינט זיא ווידר אין דיזור וועלט היר מוז מן פר
 שטיין דש אלי דיא בוך שרייבר דיא ברענגין אירה ווארטין קלאגליך פאר אונ בשרייבן
 זאכין דיא צו פר הער ניט אופי נטבאר גוועזין זיין אבר וועלכש מיינוג דיא נון אונטר אלי
 פון דעם גמייני פאלק אויז גשפרייט איז דש ווערט דער שרייבר אין זיינעם בוך ניט איין
 שרייבן וועלין ווייל עש ניקש נייאש איז זונדרן וואל בקאנטש ביא דעני לייטן אונ וויא זול
 נון שלמה המלך דער גרושר חכם אייני זולכי זאכין גמיינש בוואסטער אין אן פאנג זייניש
 בוך שרייבן ווערין ווייל יוא אידרום קינד בוואסט איזט דיא אויף שיינוג אונ אונטר נגג דער
 זונין זוא וועט עש אים ניט פר נייטין גטאהן צו שרייבן דיזוש אבר צו פר ענטפערן מוז מן
 ווישן דש דער קיניג שלמה זיינה ווארטין ניט גאר טייטלך פר ברענגט אש דער שפראך איזט
 פון דעם חכמים דיא ריידן קונין אונ' שרייבן פיל זאכין צו איין משל אונ' מייני וואש אנדרש
 דער מיט זוא אויך שלמה דער קלוגר ווער מער דש אלי מענשין אויף ערדן דער מעלדט דען
 זוני שייין אונ' מיינט וואש אנדרשט דער מיט אונ דש זעלביגה ווירט אין צווייא טייל פר
 שטאנדין
 דאש ערשטר טייל פון דיזום מיינוג איזט דיזוש דא ער נון אין זיינע אלטי טאגין קומט אונ
 העט דש גוטי אונ' בייזי פר שטאנדין זוא פר גלייכט ער דיא יוגינט צו אויף שיינין דער זונין
 דען דער מענש איז זייני יוגינט איזט דער אלטי צייט לשטיג לעבט אונה זורגין דער ווייל ער
 טעגליך זיינה שפיז פינד ביא זיין פאטר אונ' מוטר זוא פר נייארט זיך אלי צייט נייא פרייד
 ביא אים אלש וויא דער זון שייין דען מענשין אם מורגן פריא דער פרייד דער ווייל זעלביגי
 זוני שייין העל שיינט אן דעם קילין מורגין אונ' איהרי היץ אודר גרוש פייאר ווערט דא מאל
 ניט גשפיהרט אלזו ווערין אויך ניט דיא בייזהאפטיגי היצגין זורגין ביא דען יונגן לייטן
 גשפירט זוא אבר דיא זונין שיינין דיא מיטאג צייט גריכט זוא ער הייבט זיא זיך מיט שווערי
 אונ ליידיכר היצין דש זיך דער מענש אייני קלייני אורט אויז זוכין מוז אלזן איז דען מענשן
 ווען ער נון איין ווייב האט אונ פיל מער ווען ער קינדד האט זוא איז דער זעלביגי מענש שון
 גאר עמ[סין] אונ' דער היצט וועגן זייני שווערי נארונג אונ' איזט איהם אזו אנגשט אלז
 איינעם איזט אונ' אום מיטאג צייט זוא דיא היציגי זוני שייין אונ' ווען אייני שוין איין רייכר
 מאן איז זוא איז ער דאך פר זארגט וועגין זיין פיל געלד אונ' סחורה דיא אים אופט אנגשט
 מאכט וועגין דש דער זיך צו בפירכטן האט דש אים איין שאדין צו גפיגט מעכט ווערן אן
 זיין געלט אונ' גוט אונ' שמערצט אים מער אלש דען ארמין דען דער ארמיר מאן איז פרויא
 דש אים גאט געבט עטוואש דש ער זיינעם ווייב אונ' קינד פר צערין קין אבר דער רייכר
 קומט ניט גערין צו דער אויז גאב פערכט זיך פילייכט ווערט ער אויך ארמוט גראטין נון
 וואש העלפט אים אבר זייני קאריגהייט ענטליך מוז ער זייני איבריגי רייכטום שטיין לוזין
 דען דיא רייכטום אונ' כבוד קען ניט מיט דעם מענשן אין דער גרובן דוא מאל ווערט אים
 דיא פרייד פון דיזור וועלט דיא אלי צייט צו אים גלייכט האט אונטר גיין צו דיא ווייש
 מאכט מן דען טויטן דיא אויגן צו ווייל אים דש ליכט פון דיזור וועלט היא רויה ווייזט דער

שנת
כ"ה לתשרי תקמ"ה

ספר באר שבע

גצעלט משה חלק ראשון	5
דז ספר האט גמאכט ר' בער ואשתו בילה בת ר' יעקב פערל הפטיר זיא האבין גהעט זיבן קינדר פיר זין און דרייא טעכטר אינ דיא קינדר זיינה אלי גשטרבין זוא הבין זיא פר גרושה צער דש בוך גימאכט אויף זיבן חלקים פר איטליכה קינד איין חלק	10
דש ערשטי הייסט ☼ גצעלט משה דש אנדרי הייסט ☼ גצעלט יעקב דש דריטי הייסט ☼ וואלפין קאפיטל דש פירטי הייסט ☼ ליבן גשרייה דש פינפטי הייסט ☼ גצעלט שרה דש זעקשטי הייסט ☼ גצעלט רחל דש זיבנטי הייסט ☼ טאר יוטא	15
דרום הייסן דיזון זיבן חלקים אויף נעמין אירה קינדר דש האבן זיא גמאכט אויף נחמה פר אלי לייט דיא קיין קינדר האבן אודר אירה קינדר זיין גשטרבין וויא מן אין דיזן ספר ווערט פינדין	20

Chapter 8	Fol. 170b.....	413
Chapter 9	Fol. 175a.....	425
Chapter 10	Fol. 182a.....	446
Chapter 11	Fol. 188a.....	462
Chapter 12	Fol. 189b.....	466
<i>Part VI – Tent of Rahel –</i> <i>[From Exile to Salvation]</i>		475
Chapter 1	Fol. 193b.....	475
Chapter 2	Fol. 197a.....	486
Chapter 3	Fol. 200a.....	494
Chapter 4	Fol. 201b.....	498
Chapter 5	Fol. 202b.....	502
Chapter 6	Fol. 203b.....	505
Chapter 7	Fol. 205b.....	511
<i>Part VII – Gate of Jutta –</i> <i>[Repentance – the Way to Salvation]</i>		523
Chapter 1	Fol. 210b.....	523
Chapter 2	Fol. 214a.....	531
Chapter 3	Fol. 217a.....	539

<i>Part III – Chapter of Wolf –</i> <i>[From Creation to the Struggle at Jabbok]</i>		117
Chapter 1	Fol. 53a	117
Chapter 2	Fol. 54a	119
Chapter 3	Fol. 57b	127
Chapter 4	Fol. 61b	136
Chapter 5	Fol. 64b	144
Chapter 6	Fol. 69b	155
Chapter 7	Fol. 73a	164
Chapter 8	Fol. 75a	169
Chapter 9	Fol. 80b	182
Chapter 10	Fol. 84a	191
Chapter 11	Fol. 87a	199
Chapter 12	Fol. 90b	208
Chapter 13	Fol. 95b	221
Chapter 14	Fol. 98a	226
Chapter 15	Fol. 101b	235
 <i>Part IV – Lamentation of Loev –</i> <i>[From Joseph to the Death of Moses]</i>		 242
Chapter 1	Fol. 104a	242
Chapter 2	Fol. 107a	249
Chapter 3	Fol. 109b	256
Chapter 4	Fol. 111a	260
Chapter 5	Fol. 114a	267
Chapter 6	Fol. 120a	281
Chapter 7	Fol. 125a	295
Chapter 8	Fol. 130a	307
Chapter 9	Fol. 138a	328
Chapter 10	Fol. 143b	343
Chapter 11	Fol. 146b	350
 <i>Part V – Tent of Sara –</i> <i>[From the Land Seizure to the Exile of Babylon]</i>		 362
Chapter 1	Fol. 151b	362
Chapter 2	Fol. 153a	367
Chapter 3	Fol. 155b	373
Chapter 4	Fol. 157b	378
Chapter 5	Fol. 158b	382
Chapter 6	Fol. 162a	391
Chapter 7	Fol. 166a	401

Content

Sefer Be'er Sheva

Foreword	Fol. 3a.....	5	
[Acrostic].....	Fol. 5b.....	10	
Table of Contents.....	Fol. 6b.....	13	
 <i>Part I – Tent of Moses –</i>			
<i>[The Halls of Holiness and the Halls of Purgatory]</i>			17
Chapter 1	Fol. 9a.....	17	
Chapter 2	Fol. 9b.....	18	
Chapter 3	Fol. 10b.....	20	
Chapter 4	Fol. 11a.....	22	
Chapter 5	Fol. 12b.....	25	
Chapter 6	Fol. 17a.....	35	
Chapter 7	Fol. 23b.....	49	
Chapter 8	Fol. 25a.....	53	
Chapter 9	Fol. 26a.....	55	
Chapter 10	Fol. 27b.....	59	
Chapter 11	Fol. 28b.....	61	
Chapter 12	Fol. 30b.....	65	
Chapter 13	Fol. 32a.....	68	
Chapter 14	Fol. 32b.....	70	
Chapter 15	Fol. 33b.....	72	
 <i>Part II – Tent of Jacob –</i>			
<i>[Paradise]</i>			74
Chapter 1	Fol. 35a.....	74	
Chapter 2	Fol. 35b.....	75	
Chapter 3	Fol. 37a.....	79	
Chapter 4	Fol. 38a.....	82	
Chapter 5	Fol. 41a.....	88	
Chapter 6	Fol. 42a.....	91	
Chapter 7	Fol. 44b.....	97	
Chapter 8	Fol. 46a.....	101	
Chapter 9	Fol. 48a.....	106	
Chapter 10	Fol. 50a.....	110	